

07. Mai 1973

P. S. D. S.

BULGARA ESPERANTISTO ³

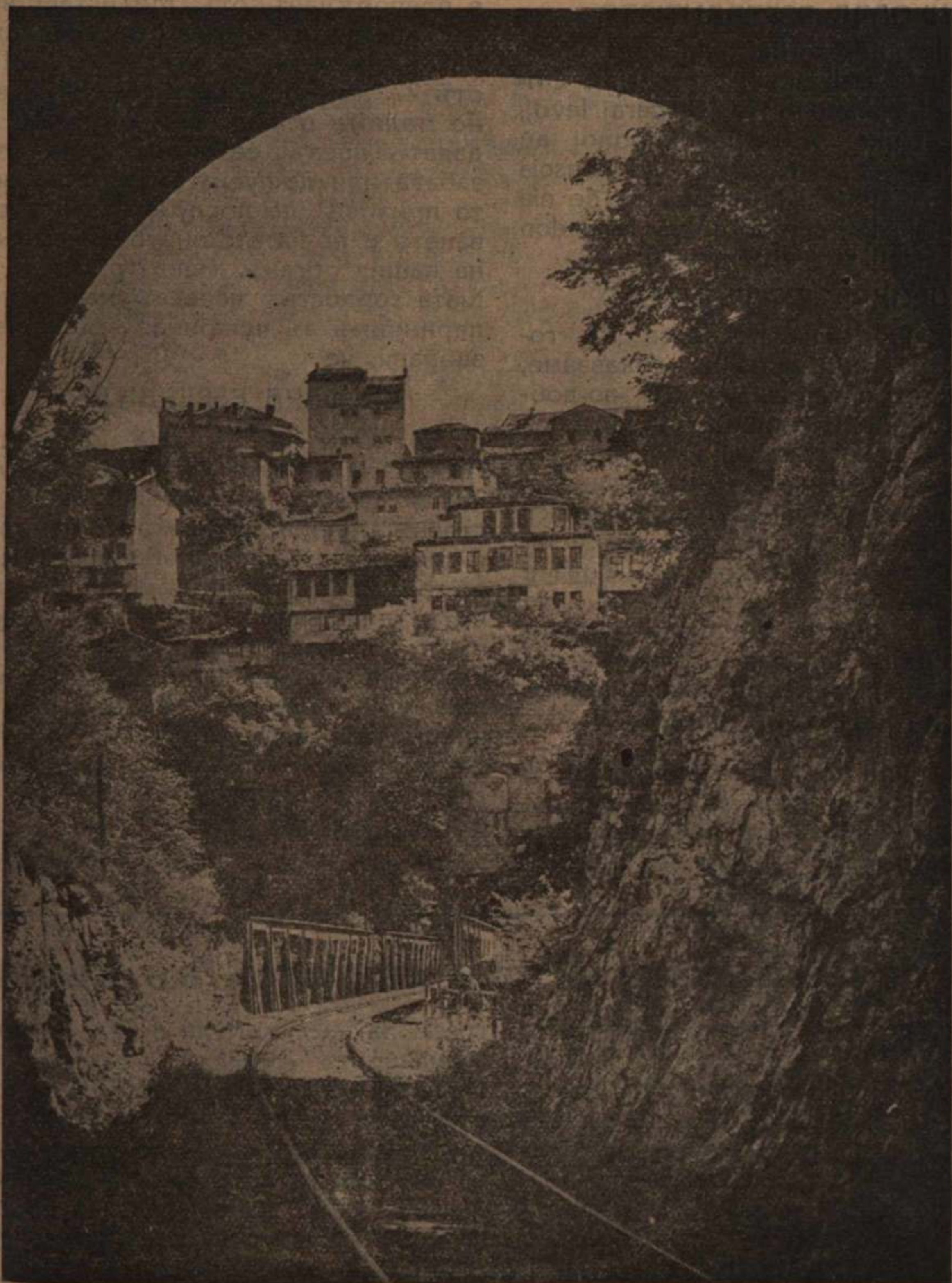
Organo de Bulgara Esperantista Asocio

Jarabono: 20 bulgaraj levoj, 1 svisa franko, 4 respondkuponoj aŭ egalvaloro.

Adreso: SOFIA, poŝtkesto 233

JARO XV [1933/34] Septembro - Oktobro

Nº 1-2

Veliko-Tirnovo, la lulilo de esperantismo en Bulgarujo

BULGARA ESPERANTISTO

per tiu-ĉi numero komencas sian 15-an jaron. Kvankam la ĝenerala situacio estas tre malfavora, tamen, ne pligrandigante la jarabonon, ni plibonigis nian organon. Esperante, ke la nova aranĝo plaĉos speciale al nia eksterlanda legantaro, ni promesas, ke ni faros ĉion eblan por ke

BULGARA ESPERANTISTO

fariĝu pli interesa kaj plej vera informanto el la Balkano kaj proksima Oriento. — La jarabono: 20 bulgaraj levoj, 1 svisa franko, 4 respondkuponoj aŭ egalvaloro, — permesas al ĉiu konscia samideano subteni la eldonadon de nia bela ĵurnalo kaj per tio ankaŭ la agadon de senlaca bulgara esperantistaro.

BULGARA ESPERANTISTO

Съ този брой начева своята 15. годишнина. Нѣма зашто да доказваме, че вѣншнитѣ условия не сж подобри отъ миналогодишнитѣ. Но все пакъ има една разлика: тя е оня ентузиазъмъ, желание за пропаганда и трудъ, които обхванаха напоследъкъ души тѣ на всички, по-нови и по-стари, български есперантисти. Това е най-важното, вжтрешно условие. На тия добри чувства ще бжде изразителъ нашето списание. Нововъведенията, които се направиха, целятъ

BULGARA ESPERANTISTO

да стане по-интересенъ за нашитѣ и чужди есперантисти. Абонаментътъ, 20 лева годишно, достъпенъ всѣкому, не биде увеличенъ, при все че спи-

санието увеличи своя форматъ и се значително подобри. Наложително е за всички съидейници да се потрудятъ да запишатъ нови абонати, всички начинаючи, интересующи се, читалища, библиотеки и пр., чрезъ което извънредно много ще улеснятъ издаването.

BULGARA ESPERANTISTO

е препорѣчанъ отъ Министерството на Народната Просвѣта за училищнитѣ библиотеки съ окржжно № 1870 отъ 27. януарий 1922 г. — Ние искрено молимъ всички съмишлевици да дадатъ презъ сезона по едно утро, забава или да пуснатъ подписка, чиито приходи ще послужатъ за засилването и по-нататъшното подобрене на нашия органъ. Нека той бжде нашата гордостъ, нека съ него да съперничимъ въ чужбина. — Нека не се забравя, че

BULGARA ESPERANTISTO

е органъ на „Bulgara Esperantista Asocio“ и че той трѣбва да бжде както добъръ изразителъ, така и достоенъ представителъ на членоветѣ и дружествата, които обединява. Една по-голѣма сплотеностъ между последнитѣ, днесъ повече отъ всѣки другъ пжтъ, е наложителна. Редовното отчитане и изпращане на годишнитѣ вноски и абонаменти не само ще закрепи съюзния органъ, но и общо ще затвърди позицитѣ на есперантизма въ България.

AL LABORO !

La redakcio

25. юбилеенъ есперантски конгресъ въ Кьолнъ

На тазгодишния есперант. конгресъ въ Кьолнъ (Германия) сж участвували повече отъ 1000 делегати отъ цѣлия свѣтъ. Конгресътъ се е състоялъ въ грамадния и красивъ „Панаиренъ палатъ“. Преди конгреса вечерята е имало „interkonatiga vespero“ за опознаване на участвуюцитѣ. Въ недѣля, 9. августъ, протестантско и католическо богослужение на есперанто, а въ 10 ч. 45 мин. тържествено откриване на кон-

греса. За председателъ е билъ избранъ германецътъ Берендтъ. Конгресътъ е билъ поздравенъ отъ консулското тѣло въ Кьолнъ и отъ кмета на града. Вечерята литературна забава, следъ която на конгресиститѣ сж били показани специално за тѣхъ илюминирани брѣгове на рѣката Рейнъ и Кьолнската катедрала.

Другитѣ конгресни дни сж били изпълнени съ събрания, конференции и сказки. По-интереснитѣ лекции на мѣст-

ния есперант. университетъ сж били: „Есперанто и науката“ отъ Д-ръ Кануто (италианецъ), „Финансовата криза и нейнитѣ причини“ отъ Д-ръ Фогтъ (германецъ), „Метафоритѣ въ езика есперанто“ отъ проф. Коленсонъ (англичанинъ) и др. Имало е есперант. тонъ-филмъ, екскурзия съ параходъ по р. Рейнъ, „Рейнска нощъ“ съ весела часть и танци. Били сж посетени многоброй-

нитѣ индустриални предприятия и аеро-друма. Даденъ билъ голѣмъ „международенъ балъ“ (за съжаление, тая година безъ национални костюми!).

Закриването на конгреса е станало въ сжбота съ прочитането на „Съглашението за есперант. движение“. (Ние го даваме отдѣлно въ оригиналъ).

Всички се раздѣлили съ пожеланието: „До виждане въ Стокхолмъ“.

Interkonsento de Kolonjo de la 4-a de aŭgusto 1933

La unuecigo de la Esperanto-movado

Universala Esperanto-Asocio, Konstanta Reprezantaro de la landaj Esperanto-Asocioj kaj Universala Esperantista Federacio interkonsentas pri la ĉi-subaj aranĝoj:

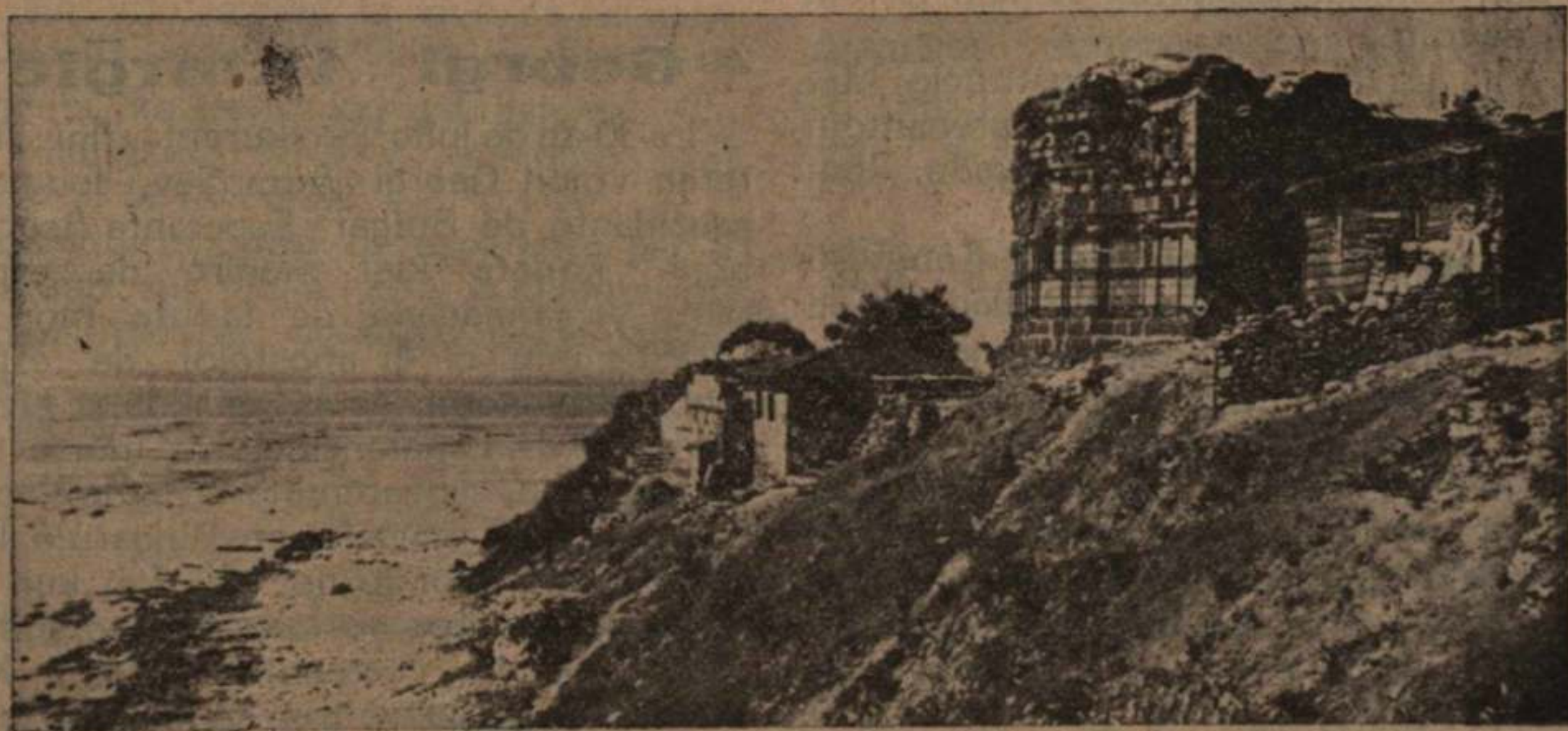
I. Universala Esperanto-Asocio estas la tutmonda organizaĵo Esperantista, reprezentanta la Esperantan movadon kaj organizanta la universalajn kongresojn.

II. La landaj Esperanto-Asocioj aligas siajn membrojn al UEA, se ili plenumas la jenajn kondiĉojn: 1. posedi organizan formon (regularon, konsiston de la komitato k. c.), kiu vidiĝas klare, 2. havi minimume 100 membrojn. Pri la akcepto decidas la Komitato.

III. La landaj Esperanto-Asocioj aligas siajn membrojn al UEA laŭ la jen-

aj kondiĉoj: 1. ili pagas jarkotizon de sv. fr. 0.50 por ĉiu el siaj regulaj membroj; ĉi tiuj membroj estas simplaj membroj de UEA, ili rajtas ricevi la internacian membrokarton kaj uzi la servojn de la delegitoj pri vojaĝhelpo kaj informpetado. 2. la landaj Asocioj pagas aldonan kotizon por tiuj membroj, kiuj deziras ricevi la jarlibron kaj la gazeton UEA; tiuj ĉi membroj estas nomataj membroj aktivaj. La landaj Asocioj sin devigas, varbi kiom eble plej multe da tiaj membroj.

IV. En landoj, kies Asocio aligis siajn membrojn, oni aldonas al la kotizo el ĉiu kategorio proksimume 50% de la normala kotizo de la nuna membro kun jarlibro por tiuj membroj, kiuj ne apartenas al la landa Asocio.

emuria, konata ŝomera ripoz-loko,

Tamen la ĝisnunaj membroj de UEA, ne apartenantaj al la landa Asocio, povas resti membroj laŭ la ĝisnunaj kondiĉoj, ĝis fino de 1936.

V. La landaj Asocioj prenas sur sin administradon de la membroj en sia lando, laŭ la reguloj de la Ĉentra Oficejo, kaj nomas ĉefdelegitojn interkonsente kun UEA.

VI. La landa Asocio nomas la lokajn delegitojn interkonsente kun la ĉefdelegito kaj komunikas la liston al la Ĉentra Oficejo.

VII. La Internacia Komitato de UEA konsistas el: a) Komitatanoj elektitaj de landaj Asocioj, aligintaj siajn membrojn; b) Komitatanoj elektitaj de la lokaj delegitoj en la landoj, kies landa Asocio ne jam aligis siajn membrojn kaj en la landoj, kie ne jam ekzistas landa Asocio; c) Komitatanoj elektitaj sub a) kaj b).

Ĉiu landa Asocio kun minimume du cent ĝis mil membroj elektas unu komitatano kaj plian por ĉiu komencita milo da membroj, por kiuj ĝi pagis kotizon por la pasinta jaro.

La lokaj delegitoj de la landoj, kies landa Asocio ne jam aligas siajn membrojn aŭ kie tia Asocio ne jam ekzistas, elektas grupe po unu komitatano por ĉiu kvincento aŭ komencita kvincento da membroj.

La komitatanoj sub a) kaj b) povas nomi komitatanojn sub c) ĝis la triono de sia propra nombro.

Ĝiuj komitatanoj havas samajn rajtojn kaj devojn.

VIII. La fakaj societoj, institucioj ktp. povas sin enskribigi kiel partoprenantojn en la ĝenerala Esperanto-movado, kontraŭ fiksita pago.

Okaze de ĉiu Universala Kongreso de Esperanto kunsidas „Konsilantaro de de la Esperanto-Movado.“ Ĝi konsistas el: komitatanoj de UEA, la reprezentantoj de la aliĝintaj landaj Asocioj havas malpli ol 200 membrojn, la ĉefdelegitoj aŭ aliaj reprezentantoj, la honoraj membroj, la dumvivaj membroj, la patronoj kaj la prezidantoj de la societoj, institucioj ktp. registritaj kiel partoprenantoj en la ĝenerala Esperanto-movado. Tiu Konsilantaro esploras jarraportojn pri la stato de la movado,

konsideras proponojn pri disvastigo kaj utiligo de la lingvo kaj priparolas programon de laboroj entreprenotaj. Ĝi decidas per plimulto de ĉeestantoj en formo de deziresprimoj, kiujn ĝi transdonis al la Komitato de UEA.

X. Post sia likvido ICK, KR kaj UFE transdonas siajn havaĵojn kaj dokumentojn. La Komitato kaj Ĉentra Estraro fikso la novajn devojn de la ĝisnunaj direktoroj kaj oficistoj de ICK kaj de UEA.

XI. Necesaj ŝanĝoj en la regularo de UEA estos tuj farataj laŭ la ĉi-supraj aranĝoj. La nuna Komitato de UEA sendos la ŝanĝojn al la delegitoj, por ke voĉdono estu finita je la fino de oktobro 1933.

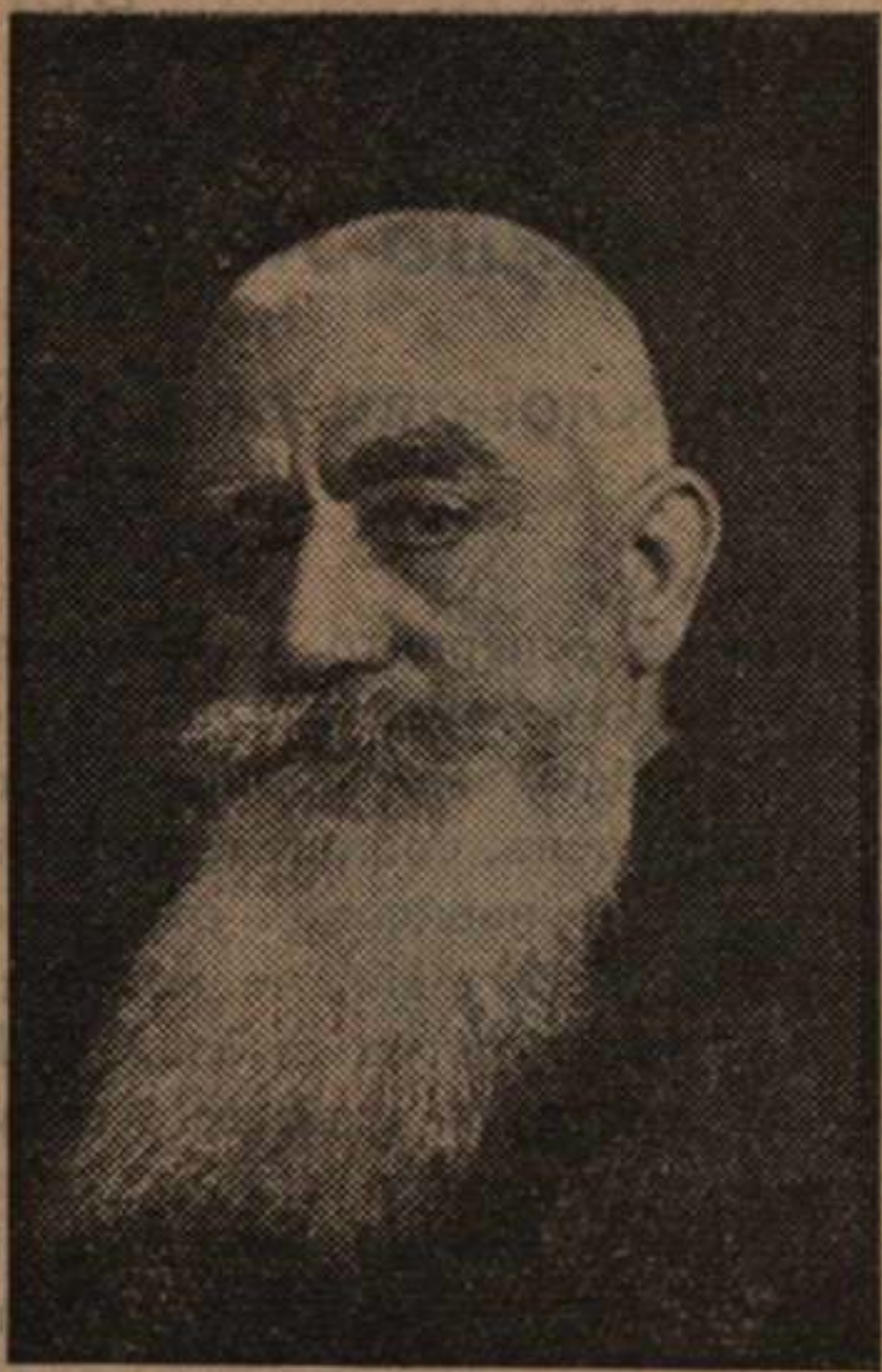
XII. La landaj Asocioj elektas siajn respektivajn komitatanojn antaŭ la 15-a oktobro 1933.

XIII. La neceso estos farata, por ke la nova aranĝo ekfunkciu je la 1-a de novembro 1933.

Laŭ informoj principan aliĝon al la principoj de la nomita interkonsento ĝis nun sen rezervo akceptis: Brita Esp. Asocio, Dana Esp. Ligo, Societo franca p. prop. de Esp., Hispana Esp. Asocio, Pollanda Esp. Delegitaro, Sveda Esp. Federacio, EANA (Usono); kun informa rezervo: Aŭstria Esp. Asocio, Ĉeĥoslovaka Asocio Esp., Germana Esp. Asocio, Kataluna Esp. Federacio, Itala Esp. Federacio.

† Georgi Aktarĝiev

La 30-an de julio, jaro kuranta, finis sian teran vojon Georgi Aktarĝiev, longjara prezidanto de Bulgara Esperanta Asocio, bone konata kiel pioniro de esperanto al samideanoj de la tuta mondo. Li estis unu el la apostoloj de esperanto, kies nomo estas enskribita en la ora libro de Esperantujo. Lia morto estas granda, neatendita perdo por la esperanta movado en Bulgarujo kaj sur Balkana duoninsulo. Ni, kaj kun ni ĉiuj esperantistoj, priploras la grandan perdon pro tiu neatendita morto, kiu skuigas la fundamenton de nia movado. Aktarĝiev estis malofta homo. Li portis la internan ideon de esperanto

pace kaj diligente. Tre instruita kaj kun granda sperto en la vivo, li estis modesta, ĝentila kaj afabla al ĉiuj. Aktarĝiev mem konis kaj perfekte parolis pli ol kvin vivaj lingvoj. Kiel poligloto li mem ne bezonis esperanton, sed esperanto bezonis lin. Kaj la esperantistoj ŝatis kaj estimis lin. Tial ili starigis lin unuanime je la frunto de sia organizaĵo. Lastatempe li estis la konstanta prezidanto de BEA reelektita ĉiun jaron de la kongreso. Tia estis nia kamarado, kiun ni domaĝe perdis subite. Antaŭ ni kiel sur tolo vidiĝas la vivo de nia mortinta samideano. Ni vidas lin laborema, diligenta, kolere ma kaj grandanima. Ĉie kaj ĉiam preta servi al esperanto kaj per ĝi al la homaro!

La interna ideo de esperanto per li reflektiĝis sur nin. Li estis la vivanta enkorpiĝo de la nobleco de la homa koro.

Pacon al li en la eterna vivo!

Sofia, 10. X. 1933.

P. Jordanov

Na нѣколкократнитѣ запитвания отговаряме, че XIV годишнина на „Bulgara Esperantisto“ завърши съ брой 7.

Alten!

Alten! sur gigantan monton!
Por ekvidi la Estonton!
Ne el la mallarĝaj valoj
Vi, kovritaj per vualoj,
Povos vidi horizonton!

Vin la montoj pigmeigas,
Altaj pintoj vin timigas!
Tamen nin en pensfiero
Ili logas al libero,
Al kuraĝo nin instigas.

Ronku do en la kabanoj,
Vi, eternaj kavernanoj!
Ĉu vi sentas tondrajn bruojn?
Rampu do en viajn trucjn,
Etaĵ vi, miopaj ranoj!

Kiam tondro sin etendas,
Ni ne timas, ni ne plendas;
Estas ĝi triumf-fanfaro
De la brila nov-homaro,
Ĝin kun ĝojo ni atendas!

Kaj kun rido sur la vangoj
Marŝas ni sur neĝ-lavangoj
Super rokoj kaj glacio
Al la pint', al tron' de Dio,
Supren! Al plej altaj rangoj!

D-ro I. Olsvanger,
Jerusalemo

На 19. септември т. г. българското есперантско движение бѣ сполетяно отъ нова скѣпа загуба: почина съмишленичката

С. Ножарова

зѣболѣкарка

Покойната чрезъ своето завещание подари на Софийското еспер. дружество сумата 100,000 лева за покупка на „Есперантски домъ“. Тя остави вѣченъ споменъ въ душитѣ на българскитѣ есперантисти.

**Български Есперантски
Съюзъ**

ЦЕНТРАЛЕНЪ КОМИТЕТЪ

20. октомврий 1933 г.

СОФИЯ.

БЪРЗО!

Окръжно № 2

До всички клонове на Съюза.

До като дружественитѣ членове, адепти на есперанто, се умножаватъ непрестано, до като на есперантскитѣ конгреси се чувствува все по силно, че нашето движение взема широки размѣри и че приближава времето, когато есперанто ще бжде признатъ единственъ международенъ, спомагателенъ езикъ, за съжаление животътъ на Есперанския Съюзъ въ финансово отношение е много блѣдъ и финансовитѣ срѣдства толкова недостатъчни, че не може да се реализира бюджетътъ и да се издава редовно органътъ на съюза, „Bulgara Esperantisto“, който презъ миналата година бѣ издаденъ едва въ 7 броя отъ по осемъ страници. Този анемиченъ животъ на списанието говори самъ по себе си много красноречиво за положението, въ което се намира съюзната каса.

Централниятъ комитетъ въ редъ заседания, като се занима съ въпроса за издаването на съюзния органъ, реши да се засили органътъ и да се издава въ бждеще редовно.

По тази причина Ви поканваме да наредите да се събератъ въ най-скоро време по 40 лева отъ всѣки дружественъ членъ за абонаментъ и членски вносъ къмъ Съюза, съгласно решението на тазигодишния конгресъ, и събраната сума се изпрати на касиера на „Bulgara Esperantisto“, чието излизане е вече много забавено и е належащо часъ по-скоро да стане.

Срѣдствата сж необходими сега, а не когато приближи конгресътъ да се отчитатъ дружествата, за да могатъ само да пратятъ делегати. За да имате основание да искате отъ хората, които поставихте да работятъ, то дайте имъ материалната подкрепа да вършатъ дѣлото, на което всички искаме да служимъ преданно.

Изпратете отчети за станалитѣ годишни събрания следъ конгреса и състава на новоизбранитѣ настоятелства на дружествата. Дръжте най-редовна връзка съ управата на съюза, за да може да се постигнатъ положителни резултати въ организационната работа за тържеството на нашата скъпа идея.

Съ есперантски поздравъ,

Председателъ: **Петъръ Юрдановъ**

Секретарь-касиеръ: **П. Митковъ**

Централниятъ Комитетъ на Българския Есперантски Съюзъ е направилъ писмено изложение до г. Министра на народната просвѣта, въ което се казва:

„Езикътъ есперанто, който има ролята на международенъ спомагателенъ езикъ, на който могатъ да се разбиратъ хора съ нееднакъвъ матеренъ езикъ, въ продължение на 30 години се разпространи значително въ нашето отечество.

Отначало есперантиститѣ се групираха въ дружества, които въ последствие образуваха съюзъ, съ седалище въ София. Съюзниятъ уставъ е утвърденъ съ зап. № 5150 отъ 11. декемврий 1914 година на Министерството на Народн. Просвѣта. Целта на Съюза е да разпространява езика есперанто. Тази целъ е научно-просветна и въ това отношение министерството е дало на съюза до сега всичката си морална подкрепа и винаги

Manipulo de tabakfolioj

драговолно.

Българският Есперантски Съюз, като център на едно просвѣтно дѣло, по примера на чуждестраннитѣ съюзи, издава свое месечно списание подъ названиее „Български Есперантистъ“. Срѣдствата на съюза, обаче, сж много оскъдни и това се отразява върху формата и голѣмината на списанието, което, едва въ осемь малки страници, излиза доста нередовно.

Като имаше предъ видъ всичко това, Централниятъ Комитетъ реши да Ви помоли да отпуснете отъ срѣдствата на Вашето Министерство, по бюджета или отъ фондоветѣ за културни и просвѣтна цели, една сума отъ 20,000 лв. за подобрене на списанието „Български есперантистъ“. Понеже това списание се получава отъ всички есперантски центрове въ петѣтъ части на свѣта, то не ще бжде преувеличено, ако кажемъ, че ефектътъ отъ подобрене на списанието ще има благоприятенъ рефлексъ и за нашата държава въ всѣко отношение.

Всички съюзни списания, които се издава.тъ отъ чуждестранитѣ есперантски дружества или съюзи, се подпомагатъ отъ тѣхнитѣ държави и въ много отъ тѣхъ се Застѣпватъ интереситѣ на държавитѣ, въ които се издаватъ, като се вербуватъ връзки и се отстояватъ дори политически интереси.

Тази културна работа не е безъ значение. Макаръ езикътъ есперанто да е спомагателенъ, международенъ езикъ, а есперантскитѣ съюзи да сж неутрални въ политическо и религиозно отношение, все пакъ есперанто като езикъ може да служи за пропраганда и за това католическата църква подѣржа специаленъ есперантски органъ за да пропагандира католицизмъ, а много държави си служатъ съ есперанто за освѣтляване на чуждото обществено мнение и отстояване на своитѣ интереси предъ него, като субсидиратъ и сами издаватъ научни списания на езика есперанто. Въ много отъ тия списания се печататъ статии въ полза на застѣпванитѣ отъ тѣхъ Становища по различни въпроси.

Всичко това ни кара да вѣрваме, че Вие, проникнати отъ желание да служите на просвѣтата и чрезъ нея на отечеството, ще погледнете съ внимание на молбата на Централния Комитетъ и ще я удовлетворите напълно.

Българскитѣ есперантисти съ нетърпение очакватъ да узнаятъ решението на г. министра Д-ръ Бояджиевъ, вѣрвайки, че той ще стори възможното въ неговото министерство, както и да защити и изясни предъ другитѣ свои колеги всички наши желаня, целящи високото издигане на трудолюбивия, но скромненъ български народъ, предъ очитѣ на свѣта.

Impresoj de XX-a jubilea kongreso en Russe (Ruschuko)

Senpacience mi atendis la 16-an de aŭgusto, kiam bulgaraj esperantistoj, disemitaj ĉie en la lando, kunvenos por intersaluto kaj interŝanĝo de impresoj pri la agrableco de la ellerno de bela kaj dolĉa lingvo esperanto. La dato fine proksimiĝis kaj antaŭvespere grupo de gesamideanoj kunvenis en Sofio kaj ekveturis al apuddanuba urbo Rusĉuko. Unu el la vagonoj estas troplenigita de esperantistoj.

La parolo de la samideanoj, la kantoj agrablaj kaj belsonaj en esperanto forpelis la dormon. Dum la tuta vojaĝo ni kantis kaj parolis esperante per tio sendube propagandante la lingvon inter la fervoj-vojaĝantaro. Preskaŭ de ĉiu stacidomo aliĝis ĉiam pli kaj pli da novaj verdstelanoj kaj ĝis Rusĉuko nia nombro fariĝis konsiderinda.

Je la perono de la stacidomo de kongresa urbo nin atendis kiel Rusĉukanoj, tiel ankaŭ la samideanoj antaŭ ni alvenintaj, inter kiuj reliefe vidiĝis la figuro de amata prezidanto de B. E. A. Georgi Aktarĝiev, imponante per sia blanka kaj longa barbo.

La plumo estas kvazaŭ senforta pri skribi momenton, kiam, post unu tuta jaro, la pacaj batalantoj, kiuj proprigis la trezoron de D-ro Zamenhof venis tien ĉi por manifesti sian humanan ideon, montri la tabelon de la amo, de tiu vera amo, kiu ne konas limojn kaj rasojn, kiu varmigas la koron, plialtigas la animon kaj renaskigas la homon. Ĝi estas momento de ĝojo kaj entuziasmo, momento konata nur al esperantistoj. . . .

Post agrablaj kaj gajaj promenadoj sur la stratoj de la urbo kaj preter Danubo al mi antaŭstaris la devo viziti la interkonatiĝan vesperon, kie novaj esperantistoj konatiĝas kun malnovaj samideanoj.

Vere dum tiu vespero oni travivis multĉe da entuzisamaj kaj ne forgeseblaj momentoj. . . . Tie-ĉi ĉiu el ni forlasis la naciismon, kaj en ĉiu brusto frapis la verda koro de malnovaj pioniroj, kies ideoj kunverŝas kun la ideoj de pleadoj de veteranoj laborintaj sur la kampo de la paco por interfratiĝo de

popoloj kaj por la triumfo de sole facila belsona lingvo esperanto.

Post tiuj agrablaj horoj, pasigitaj en amuzo, dum kiuj ni forgesis la zorgon ĉiutagan, ni havis devon difini kaj desegni la vojon novan kaj inspiri entuziasmon pli grandan, kiu estas garantio por almiĝo de dezirataj sukcesoj.

La 16-an de aŭgusto, ĉirkaŭ la 10-a horo matene, moviĝis amase delegitoj, gastoj kaj urbanoj al la kongresa ĉambrego. Estas jam la 10-a horo. La salono de la urba teatro estas plena je publiko.

Nia prezidanto, S-ro Aktarĝiev (la barbulo, kiel lin nomis la esperantistoj), tre aminde kaj solene malfermis la kongreson. Ne estas superflue, se mi rimarkigos, ke unu el la plej belegaj momentoj estas la malfermo de la kongreso.

Oni komencis varmege gratuli. La atmosfero estis aparte agrabla. Posttagmeze atendis nin serioza kaj fruktoporta laboro. Konsiderante la malfacilan ekonomian kaj finanĉan krizon en la lando, la delegitoj por la kongreso ne estis malmultenombraj. Ilia deziro labori kaj propagandi estis ne estingebla.

Malnova proverbo diras: „Kamentubo sen fumo ne ekzistas.“ Ankaŭ en la kongreso ĉe la organizaj demandoj aperis kelkaj miskomprenoj, sed ĉiu estis bruligata de la deziro doni ion novan, pli efektan por la plej baldaŭa sukceso kaj triumfo de esperanto.

Post la organiza laboro oni aranĝis ekskurson per kanoto sur Danubo, kie rumanaj kaj bulgaraj gastoj parolis kaj kantis esperante kaj per tio oni faris efikplenan propagandon de la lingvo. (Daŭrigota)

Iv. Iliev

ИЗЪ ЦЕНТРАЛНИЯ КОМИТЕТЪ

Сведения за конгреса ще се дадатъ въ идущия брой на органа, понеже конгреснитъ книжа не сж изпратени до сега отъ конгресния коимитетъ.

По валутни затруднения съюзътъ не може да абонирва никого за чуждо-странни есперански списания. Това за сведение на многобройнитъ запитвания, които се отправятъ до съюза.

Diana Danĉeva

POLVEROJ

(sinforgeso de l' nenieco)

Kiam la brulantaj radioj de la vivdona suno varmigas sufiĉe la pekoplenan teron, kiam milda zefiro ekmovas facile siajn flugilojn, aŭ terura ventego ekblovas, tiam aro da polvoj forlasas la teron — nian patrinon kaj ekflugas supren, feliĉaj kaj kontentaj, savitaj de la pezaj ŝuoj de l' pasantoj, kiuj tiel senceremonie alnajas ilin teren. Ili flugas ĉiam supren kaj supren, gaje, ridetante, ĉar, efektive, agrable estas supreniri!...

Kaj kiel bele estas, kaj kiajn mirindajn aĵojn ili vidas: Jen ĉi-tie arbaroj, kampoj; tie domoj arigitaj. Ha, ha, ha... tio estas la urbo, Dio mia, kiel malgranda ĝi aspektas, kvazaŭ punkto. Jen la tero, vidu, kvazaŭ ridinda kreitaĵo — nulo. Kaj ja, kio ĝi estas? — Hirundo! Ha, ha... kiel malalte ĝi flugas! Kaj tie falko nin rigardas kaj miras! Ah, se ĝi povus esti kiel ni, nin atingi — tion ĝi revas! Ha, ha, ha... Ridias la fieriĝintaj polvoj kaj flugas ĉiam pli supren kaj pli supren... — La sunon ni atingos, ĝin ni malheligos, por ke la tero ekkonu, ke la etaj polvoj estas pli potencaj ol la suno!...

Kaj ĝi okazis. Momente la suno malheliĝis. Sed ventego ree ekfuriozis kaj ariginte la polvojn, per malbonsigna pugno ilin ĝi kuntiris kaj teren faligis...

Kunpremitaj, mutiĝintaj, rapidas la polvoj malsupren... Malgaje, malgaje falas ili... Unujn en la maron la ventego dro-nigis, aliajn en la koton ĝi enfosis.

Trad. el la aŭtorina manuskripto: *I. H. K.*

PENSOJ

Kiu neas la ekziston de Dio, tiu neas sin mem.

Ne riproĉu vian proksimulon, ĉar kiu vin aŭskultas, tiu komprenas, ke vi parolas pri vi mem.

La modelaj infanoj estas antitoksinoj por la organismo de sia gepatroj. La malbonaj tamen estas abomenaj mikroboj, kiuj venenas tiun organismon.

La malvirto, oni senkulpigas sin, fariĝis mia dua naturo. Havu volon kaj

pruvu per via vivo, ke tio ĉi estas maldolĉa memtrompo.

Ĉu estas pli dolĉa ĝuo por la gepatroj ol tiu: ke la societo laŭdu iliajn infanojn? — Tian mi ne konas.

Havu kiel nedisigeblajn amikojn: la Amon, Veron kaj Humilecon. Tiel vi kreskos laŭ animo kaj estos feliĉa.

Envii al via proksimulo signifas: serĉi kun kandelio vian malfeliĉon.

Tion, kion vi pensas kaj deziras al alia homo, sciu, ke ĝi multope estos retrodonita al vi. Do, pensu kaj deziru nur la bonon.

Ne diru: mi scias. Lasu al via laboro montri kaj al la societo paroli.

Estas tri kategorioj de homoj: riĉaj, mezaj kaj malriĉaj. La unuaj bezonas koron, la duaj — saĝon, la triaj — monrimedojn. Donu tiujn al ili!

Esp.: *I. H. K.*

PREĜO

Mi petas Vin, Forto, al ni nekonata, reganta konstante en mondo, inspiru al ĉiuj de ni proponatan fratecon en homa la rondo.

Ni multe pekadis kontraŭ Via volo; ni nin atakis, mortigis.

Pardonu, ni petas, je nia frivolo, ni mem nin pro tio punigis.

Per longa ekstremo, per nia malamo ni pekis al homa kulturo.

Jen kvazaŭ ĉesinta estas Dia flamo kaj estingiĝinta lumturo.

Suferas ni multe, ĉar homoj malŝatis l' ideon de ni proponatan; suferas ni ĉar la frat' fraton batis de la rabinstinkto gvidata...

Pace kunveninte nun, post la militoj, ni petas Vin, Forto mistera, benu Vi la manojn de la elektitoj labori pri l' amo sincera.

Vi donu al niaj adeptoj fervoron, al mondo konscion al bono!

Vi metu kompaton indulgon en koron homaron klerigu per kono!

P. Jordanov

ELIN-PELIN*)

LA MOVIĜEMAJ MARONDOJ

Mi staras apud marbordo kaj rigardas la ondojn. Kiel junaj, ludemaj knabinoj ili kuras sur la senfina maro kaj kantas sovaĝajn kaj liberajn kantojn.

— Karaj, belaj ondoj, ripozu! . . . Kiaj estas tiuj eternaj ludoj?

La ondoj plaŭdas sur la bordo, ridas kaj parolas:

— Kial do interesas vin, la poetojn, demandi eterne, kien ni kuras, kial ni batas la bordojn, kial ni bruas kaj ludas kiel sensaĝaj? Por ni, liberaj, gajaj, ondoj leĝoj ne ekzistas; la abismo estas nia patrino. Kaj la amo estas nia celo. Ni ĉirkaŭprenas la ŝtonegojn, kisas la bordojn kaj mortas feliĉaj.

Sur ni neniam leĝoj pezas; vivu la libereco!

Kuradas la moviĝemaj ondoj, kuradas sur la senfina maro kiel junaj, ludemaj knabinoj kaj kantadas sovaĝajn kaj liberajn kantojn.

Trad. Iv. H. Krestanov

*) El la presopreta volumo „Elektitaj proz-versaĝoj kaj rarakontoj“ de Elin-Pelin.

Ĉu nur Esperanto?

Ĉu nur esperanto? Ne.

La studo de esperanto estus la unua studo de ĉiu juna laboristo, diris Enggeberg en solena momento. Sed ne haltu tie, ne restu ĉe ĉiama ripetado de la dek ses reguloj, kiujn vi rapid lernis, kvankam vi komence ofte pekas kontraŭ ili, se vi ne estas lingve talenta. Transiru la sojlon de la bela ĉambro, kies pordon esperanto malfermas. Rigardu kaj eluzu la valorajn objektojn ene: la esperantan literaturon. Tiu literaturo estas jam tre diversa, kaj per tiu oni povas lerni multon pri la homa vivo en ĉiu parto de la mondo kaj pri tiu mondo mem. Esperanto ne estas tiu lingvo de kompreno, kiu ĝi celas esti, se ni ne uzas ĝin tiel kiel oni kutimas uzi lingvon, nome por peri al ni utilajn sciojn.

Precipe mi turnas min al tiuj, kiuj jam scias, kiom interese estas, kune studi, kaj vi kune akiris la ilon, kiu po-

vos helpi vin dum plua studado. Do kune uzu tiun ilon. Iru de unu studtemo al alia, ĉiam vi trovos, ke via esperanto helpos vin profundigi, plivastigi viajn sciojn, vivigi ilin per rekta informado per ofta komparo, per tuja kontrolo, ebligita per via korespondado internacia kaj literaturo internacia.

Dum tiaj studoj vi ja ne perdas vian scion de esperanto, nur profundigas la scion, lernante novajn esprimojn samtempe kun novaj ideoj, konkerante ĉiam novajn kampojn de scienco kaj vivarto. Vi evoluos ĉiel kaj estiĝos multflanke taŭga homo, kies parolon oni aŭskultos, kies helpon oni serĉos, kies gvidon oni sekvos. Pripensu, kiom rapide kreskas nia afero, kiam vi kaj viaj studkamaradoj estas plej taŭgaj kaj respektindaj membroj de ĉiu grava estraro. Tiam nia lingvo fariĝos necesa en ĉiu internacia praktikado kaj ĉie oni avide studos esperanton por kapabliĝi. Ni jam estas sur bona vojo dank' al tiuj, kiuj komprenis, ke ni ne studu nur esperanton, sed pere de esperanto ĉiujn aliajn temojn. M citas verson ee poeto: „Neniu popolo estu pli taŭga ol la esperanta popolo.“

SJn.

(el Svenska Esperanto — Tidningen).

INTERNACIA SCIENCA ASOCIO ESPERANTISTA

(I. S. A. E.)

Ĝen. Sekr.: S-ro M. Dupuis, 17 rue de Cluny, Paris, Francujo.

STATUTOJ

1. — La Asocio celas propagandi kaj apliki la internacian helplingvon esperanto en la sciencaj kaj teknikaj rondoj kaj faciligi ĝian uzadon per ĉiuj rimedoj.

2. — Fariĝas Asocioj la personoj akceptitaj de la Komitato.

3. — La Asocio konsistas el honoraj kaj aktivaj membroj. La aktivaj membroj entenas: a) personojn; b) societojn kaj korporaciojn.

4. — La honoraj membroj estas elektitaj de la Komitato kaj pagas nenian kotizon.

5. — Ĉiuj aktivaj membroj pagintaj la kotizon rajtas voĉdoni pri ĉiu demando.

6. — La Asocion administras Komitato konsistanta el 6—10 membroj elektitaj

por du jaroj kaj anstataŭeblaj poduone ĉiujare.

7. — La Komitato elektas estraron konsistantan el prezidanto, vic-prezidanto, ĝenerala sekretario, sekretario-kasisto.

8. — Ŝanĝoj en la statutoj povas esti decidataj nur se la du trionoj de la Asocioj akceptas ilin per voĉdono; sama nombro (2/3 de la Asocioj) same estas necesa por decidi por la finigo de la Asocio kaj pri la uzo de la kapitalo restanta.

9. — La Asocio kuniĝas ĉiujare en ĝenerala kunsido. La decidoj alprenitaj de la ĉeestantoj estas konigataj al iuj membroj; tiuj decidoj estas aplikataj, se ne estas ricevita plimulto da kontraŭdiroj, dum la sekvantaj 3 monatoj.

10. — Se almenaŭ dek samfakistaj membroj tion proponas al la Komitato, faka sekcio estas fondata; ĝia tasko estas propagandi kaj apliki esperanton en ĝia speciala rondo.

11. — Faka sekcio povas havi estraron, regularon, bultenon kaj specialan kotizon krom tiuj de la Asocio, sed nur post aprobo de la Komitato.

12. — Faka sekcio kuniĝas almenaŭ unu fojon jare.

13. — La kotizo estas fiksata ĉiujare de la Komitato. (Nuntempe la jara kotizo estas 50 fr. fr.).

14. — La Sekretario-kasisto prezantas ĉiujare raporton pri la financa stato de la Asocio por aprobo de ĝenerala kunveno.

OFICIALAJ INFORMOJ

Bulteno №-ro. 1 Septembro

Oficiala invito: Sveda Trafika Asocio kune kun Sveda Esperanto-Federacio.

Adreso de L.K. K.: 26-a Universala Kongreso de Esperanto, Fredsgatan 4, Stockxolm (Svedujo).

Poŝta ĉekkonto: Nr. 50443, Stockholm.

Bankkontoj: Svenska Handelsbanken, Stockholm 1; Sundsvalls Enskilda Bank, Fredsgatan 4, Stockholm.

Kotizoj: Ordinara kotizo estas 25 sved. Kr. — Frupagantoj (ĝis 31 Marto 1934) pagas nur 20 sved. Kr. — Malfrupagantoj (post 1. Julio 1934) pagos 30 sved. Kr.). — Junuloj (malpli ol 16-jaraj) pagaj 5 sved. Kr. — Blinduloj ne pagas kotizon.

Kongresejo: Laborkunsidoj kaj fakaj kunvenoj okazos en la Sveda Parlamenta Domo, la solenaĵoj en la Koncerta Domo, la balo en la Urbodomo de Stockholm.

Donacoj por la kongresa kaso estas danke akceptataj.

Blindula kaso: Por partopreno de blinduloj ni danke akceptas mondonacojn.

Manĝado: En Stockholm ekzistas tre multaj popularaj, bonaj restoracioj, kie oni povas ricevi tagmanĝon por 1,00 sved. Kr. En luksaj restoracioj tagmanĝo kostas 2,50 ĝis 3,50 sved. Kr.

Loĝejoj: a) luksaj hoteloj 1,00 — 2,00 sved. Kr.; b) komfortaj hoteloj 7,00—1,00 svad. Kr.; c) simplaj hoteloj 5,00—7,00 sved. Kr.; d) modestaj hoteloj 4,00—5,00 sved. Kr.; e) komunaj loĝejoj por 6 ĝis 20 personoj 1,25—2,00 sved. Kr.

Бързайте!

Rapidu!

съ 50% отстъпъ

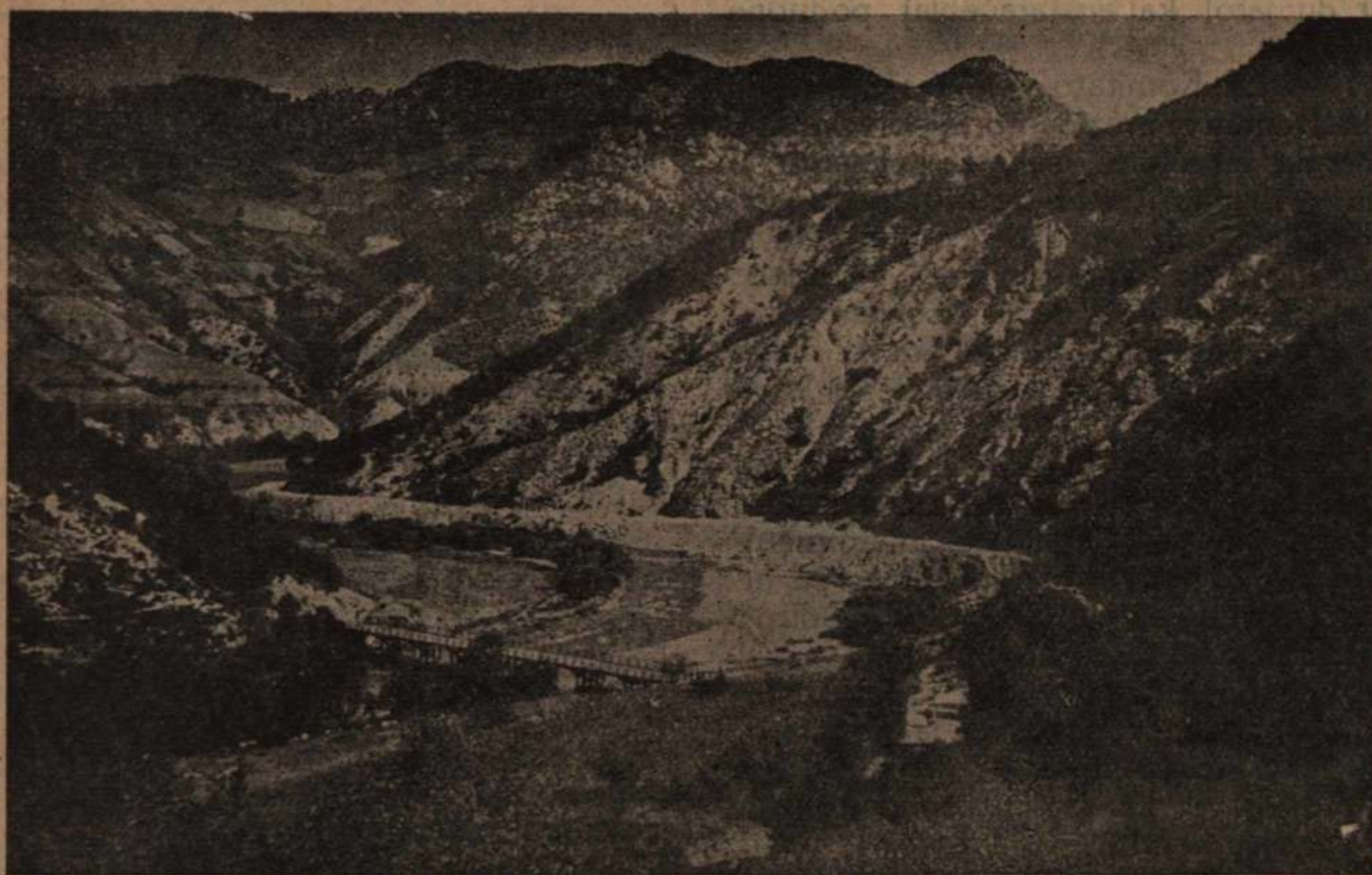
(за васъ и за вашитѣ кореспонденти)

Пъленъ **Есперанто-български и българо-есперантски речникъ** (съ основна граматика), III-о поправено издание, 312 стр., джобенъ форматъ и **Българска антология** — сборникъ отъ избрани разкази и стихотворения на есперанто, 250 стр., съ портрети, отлична читанка,

само за 105 лв. предплатени

включително пощ. разноски препоръка, доставя съставителтъ:

Ив. Х. Кръстановъ: ул. 6. септември, № 2, София.

Vidaĵo de Balkano kaj de rivero Iskar

Fervoja rabato en Svedlando: Por la vojaĝo al la kongreso estas jam interkonsentite pri rabato 25%, sed L. K. K. esperas pligrandigi la rabaton.

Favoraĵoj: Ĉiu kongresano ricevos senpage la belan svedan E-gazeton ek de la aliĝo. Do, ju pli frue aliĝas, des pli multe vi gajnas!

Kongres-aranĝoj: Teatraĵo, koncerto, balo, ekskursoj ktp. laŭ programo, kiu sekvos.

Fakaj kunvenoj: Pri kiel eble plej baldaŭa anoncado de fakaj kunvenoj ni petas.

Oni vivas malmultekoste en Stockholm nuntempe. Speciale favore estas por eksterlandanoj, kaŭze de la momenta valutofalo de sveda Krono. Ekz. 1 sved. Kr. = 1 angla ŝil. aŭ 0,24 Dol. aŭ 0,70 germ. RM aŭ 0,85 svis. Fr. aŭ 0,40 ned. Fl.

Aliĝu do tuj por profiti la valutodiferencon!

Loka Kongresa Komitato

NIAJ MORTINTOJ

S. Noĵarova, malnova samideanino, mortis la 19-an de Septembro. Laŭ sia testamento, ŝi donacis la sumon de 100,000 levoj por aĉeto de Esperantodomo en Sofio.

John M. Warden el Edinburgo (Britujo), Prezidanto de la Lingva Komitato kaj de ĝia Akademio.

V. Polgar, direktoro de la Centra Esperantista Presejo en Parizo (Francujo).

Zvezdomir Belčev el Siiven, poeto, mortis pro astmo en Brusela hospitalo.

Teodor P. Kacarov el Pirdop, fervora esperantisto.

DORMU EN PACO!

Съидейници отъ провинцията, посещавайте Вегетариан. ресторантъ „ЗДРАВНА ХРАНА“ на ул. Московска № 1, за да можете да влѣзете въ връзка съ Ц. К. чрезъ Иванъ Илиевъ.

L A M O V A D O

У НАСЪ

На 11. септемврий 1933 година новоизбраният централен комитет на съюза се конституира както следва: Председател: Петър Йордановъ, подпредседател: Ст. Минковъ, секретарь-касиеръ: Петър Митковъ и членове: Г. Гашевски, Кир. Георгиевъ, Ст. Радевъ и Ив. Илиевъ, последниятъ влѣзе като подгласникъ на мѣстото на починалия досегашенъ председател на Центр. комитетъ Георги Актарджиевъ.

Сведенията, които получихме отъ провинцията, макаръ и откъслечни, показватъ едно раздвижване между есперантските срѣди. На нѣкои мѣста сж почнали курсове, на други се подготвяватъ такива. Желателно е, тамъ, гдето по-старитѣ есперантисти, поради умора или други грижи, не могатъ тая година активно да участвуватъ въ движението, временно да отстъпятъ ръководството на по-ентусиазиранитѣ. Лица, които не сж ръководили есперантски курсове, а желаятъ да водятъ такива, имайки нужда отъ упѣтвания, могатъ да ги получатъ отъ Централния Комитетъ или отъ

редакцията на „Bulgara Esperantisto“, дето нѣма есперантски организации да се основатъ нови, като се избере и настоятелство. Нека поне веднажъ седмично презъ този сезонъ редовно да се правятъ групови събрания за размѣняне мисли, организационна работа и усъвършенствуване въ езика.

Orehovo. — En tiu-ĉi bela urbo de venonta bulgara Esperanto-kongreso 1934 komenciĝis vigla propagando. La intereso de la geurbanoj pri nia afero estas grandega. Nia samideanaro estas entuziasmigita. Trinovaj kursoj, gvidataj de Radoslav Triĉkov.

Veliko—Tirново. — Esperanto-grupo „Lumo“ denove brilas. Oni reelektis la ĝisnunan grup-estraron: prezidanto — Н. Ваѳваров (gimnazia instruisto); sekretario — Ив. Валѳанов (gimnazia instruisto); kasisto — f-ino Н. Ангелова (gimnazia instruistino); bibliotekisto — f-ino Ив. Дервишева, konsilanto — f-ino Ан. Маринова (dentkuracistino); kontrolkomisiono: Aleks. Пенѳев — (ĵurnalisto), Ст. Христов — (progimazia instruisto), В. Шишков — (oficisto).

Partoprenantoj en „Labordevo“ — „Trudovak-oj“ — dancas dum la ripozhoroj.

ВЪ ЧУЖБИНА

Радио. Повече отъ 2000 радиоабонати въ Финландия сж изявили желание, финландската радио-станция да начене курсъ по есперанто. Такъвъ ще начене въ началото на новата 1934 г. Радиостанцията въ Бърно отново предава уроци по есперанто.

Литература. Презъ 1932 година сж издадени 146 есперантски съчинения, отъ които 58 учебници, 43 художествени, 28 научни, 5 организационни и 13 разни. Презъ 1931 г. сж излѣзли отъ печатъ 138, а презъ 1930 — 119 нови есперантски съчинения!

Въ гр. Бергенъ (Холандия) станало тържествено откриване на новия паметникъ на Д-ръ Заменхофъ.

Едно особено голѣмо засилване на есперантското движение има въ началото на тоя сезонъ въ чужбина. Чувствува се новъ, по-силенъ подемъ въ редоветъ на есперантститъ. За забелязване е, че до като още има прѣчки за пълното възстановяване на нормалнитъ международни съобщения, навсѣкжде мѣстнитъ есперантски организации и отдѣлни лица сж почнали една особено интензивна дейность.

Ние ще отбележимъ следнитъ държави, за които есперантскиятъ печатъ се пълни съ подробни сведения, които ние тукъ, поради липса на мѣсто, не можемъ подробно да опишемъ.

Въ Англия (Ливерпулъ), Дания (градоветъ Архусъ, Абихой, Фредерия, Хадерслевъ, Холбекъ, Калундборгъ, Колдингъ Криструпъ, Миделфартъ, Рандерсъ Ри, Васингъ, Скандерборгъ, Томерупъ, Уби, Вестервилъ), Египетъ (Портъ-Сайдъ), Естония (Талинъ), Германия (Берлинъ, Дрезденъ, Кьолнъ, Магдебургъ, Хамбургъ, Килъ, Щетинъ, Франкфуртъ на Майнъ, Хале, Лайпцигъ, Бреслау, Броуншвайгъ, Щутгартъ, Бонъ, Грайсвалдъ, Крефелдъ и пр.), Испания (Мадридъ, Барселона и пр.), Унгария (Будапеща, Мохачъ, Печъ) Югославия, Полша, Швеция (Арбога, Фагерста, Фалкьойингъ, Ховслатъ, Хускварна, Йонкьопингъ, Карлскрона, Кьопингъ, Медекеръ, Рекарне, Ронеби, Сикелсйо, Съодерталие и др.).

Въ идния брой ще бждатъ дадени нови подробности.

BIBLIOGRAFIO

Okamoto-Rikiô: Realigo de norma Socio. (Evangelioj de Belismo, Vol. IX.) 1933: Belisma-Koopera-Kulturejo, Araišinden, Niibaru-Mura, Tuzuki-gun. Yokohama (Japanujo). Prezo: 0.25 Yen.

Jarlibro de Tutmonda Asocio Kolektanta (T. A. K.) por 1932-3. Kompilis D-ro Jozefo Takács. Mendebila ĉe s-ro F. V. Mizera, Jarabonè n. Orl (Ĉeĥoslovakio). Prezo: 0.60 sviz. fr., por membroj de T. A. K. senpage.

Aŭstrio. Federacia Ministerio por Komercio kaj Trafiko, en Vieno, eldonis novajn, efikajn faldprospektojn en esperanto, germana, franca, angla, itala, nederlanda, hungara kaj ĉeĥa lingvoj. Havebla kontraŭ 1 resp.-kupono ĉe Internacia Esperanto-Muzeo, Neue Burg, Heldenplatz, Wien I.

Esperantisk-Svensk Ordbok (Esperanto-Sveda Vortaro) — de Paul Nylén. 232 paĝoj. 18X12 cm. — Eldona Societo Esperanto, Stokholm. — Prezo: broŝ. sved. kr. 3.75, bind. 5. Tre bone aranĝita, klare legebla, facile trarigardota.

Bukedo. Elektitaj Rakontoj skribitaj en Esperanta Stenografio Duployé-Flageul. 1933: Eldonejo de Esperanta Stenografio, 9 bd. Voltaire, Issy-les-Moulineux (Seine), Francujo. Prezo: 1,50 fr. Fr. (1 respond-kupono).

O. Mikros diermêneus tes diethnous glôsses Esperanto. — A. A. Stamatidis. Lernolibreto kaj vortaretoj grek-esperanta kaj esperantogreka. Dua eldono. 56 paĝ., broŝ., 10 draĥmoj. Tip. „Ta Mronike“, Athen. Nia senlaca najbara samediano D-ro Stamatidis vigle laboras kaj disvastigas esperanton. Modesta paca batalanto!

Societa Ludaro por hejmo kaj ekskurso. — libreto 48-paĝa. Verkita de Jakob Rosenberg, 1933. Havebla ĉe la aŭtoro Hollandi II-4 en Tallinn, Estonujo. — Prezo 0.60 sviza franko; tre rekomendita libreto por lerni ludante. Ĉefe por junuloj kaj por kursgvidantoj.

De viandomanĝado al senvenena dolĉfrukta dieto de G. W.

Barnest, trad. K. Froding. 16 p. broŝureto por vegetaranoj. Ĝi priskribas koncize, sed efike la problemon de la transiro de ordinara dieto al la dolĉfrukta. Eldonis Amerika Esperanto-Instituto, Madison Wis., Usono. Prezo: 10 usonaj cendoj.

Deutsch-esperanto kaj Esperanto-deutsch — Du vortaroj por germanlingvanoj, verkitaj de D-ro Emil Pfeffer. Eldonis: Steyermuhl-Verlag, Tagblatt-Bibliothek, Leipzig, Wien, Berlin.

Oomoto internacia — Monata organo de Oomoto-movado kaj de Universala Homama Asocio. De Janaro 1933 tiu ĉi gazeto, unu el la plej konataj en nia movado, aperas en 50 grandformataj paĝoj, riĉenhava kaj ilustrita. Interesatoj petu senpagan specimenon de la Eldonejo en Kameoka, Kioto-hu, Japanujo.

La semisto. La monata organo de Cen Ĉau Esp-to Asocio. Adreso: Pin Men Middle School, Chuan Chow, Amoy Minujo. Mimeogrsfa.

Internacia polica ligo. — Oficiala Organo de la Internacia polica Ligo. Monata Oficiala Fakjurnalo. Adreso: Strasburg-Meinau — 10 Rue Engelhard, Francujo. Abonprezo: 18 ff.

Esperanto-realisation — Bulletin Trimestriel, Organe Officiel des Associations Esperanto et Commerce — Esperanto et Tourisme. Adreso: 23 Rue Notre-Dame-des-Victoires, Paris (2e).

Bulteno de SK de Seu (Sovet — respublikara esperanta Unio) — Moskvo, U. R. S. S., Spiridonovska 15. Gazeto-informilo.

Eksterlandaj komunikoj de „Pola esperanto — Presservo“ — Warsawa, Vidok 10 — Pollando.

Bulteno de Ĉeĥoslovaka Asocio Esperantista — Adreso: Praha XIX, Uralské mán. 447. Ĉeĥoslovakio. Aperas sesfoje dum jaro.

Esperanto-roman-gazeto. — 8-paĝa gazeto, eldonata de Esperanto-Verlag, Wilms Strasse 4 Berlin SW. Eldonanto kaj redaktoro: Friedrich Ellersiek, L. K. Abonprezo trimonata: RM. 1.80. Sesmonata: RM 3.30. Jara: RM. 6.00.

KURSO PO ESPERANTO

споредъ учебника на Д-ръ Хитровъ

Kurso de Esperanto

laŭ la lernolibro de D-ro Hitrov

Що е есперанто на съвременника е излишно да се обяснява. Езикъ напълно неутраленъ, извънредно лекъ за изучаване и благозвученъ, той бързо намъри привърженици въ всички населени части на свѣта. Неговата целъ е да облекчава пжтешествията, търговскитѣ сношения, частната кореспонденция, международнитѣ конгреси и пр. На него говорятъ въ всички слоеве на обществото, а въ много училища — въ Франция, Германия, Англия, Русия и др. — есперанто е преподаванъ наредъ съ другитѣ чужди езици.

Ето що пише Левъ Толстой за есперанто:

„Лекостъта му за изучаване е такава, че като получихъ една есперантска граматика, речникъ и статии, написани на него, азъ следъ не повече отъ двучасово занимание бѣхъ въ състояние ако не да пиша, то свободно да чета на него.

„Въ всѣки случай, жертвитѣ, които ще направи всѣки, като посвети малко време за изучаването на есперанто сж така незначителни, а последиствията, които могатъ да произлѣзатъ отъ усвояването му отъ всички, сж така огромни, че не трѣбва да не се направи такъвъ опитъ“.

Отъ 1921 учебна година есперанто бѣше официално въведенъ като факултативенъ предметъ въ срѣднитѣ учебни заведения въ България. Това бѣ естественъ резултатъ отъ всѣкогашното желание България да върви наредъ съ другитѣ културни народи и отъ многогодишната работа на българскитѣ есперантисти, между чиито имена личатъ найстаритѣ есперантски пионери на свѣта.

За съжаление, това въведение по нѣкои причини биде отмѣнено, като отново изучаването на есперанто бѣ оставено на добрата воля и желание на интересующитѣ се. Извънредно лошитѣ международни отношения, отъ които пострада и още страда цѣлото човѣчество, попрѣчиха и на успѣха на еспе-

ранто. Все пакъ той се наложи вече като *живъ* езикъ и числото на хората, които си служатъ съ него, расте непрестанно по всички части на земното кълбо.

Въ тоя и въ последнитѣ нѣколко броя ще дадемъ пълненъ курсъ на есперанто. Ние горещо препоръчваме на всички, които желаятъ да обогатятъ знанията си, да станатъ есперантисти, или само да се увѣрятъ въ лекотата и смислеността на есперанто, внимателно да го проследятъ и изучатъ! А нѣкои отъ младитѣ есперантисти могатъ да провѣрятъ и опреснятъ своитѣ познания по него.

1. Азбука — Alfabeto

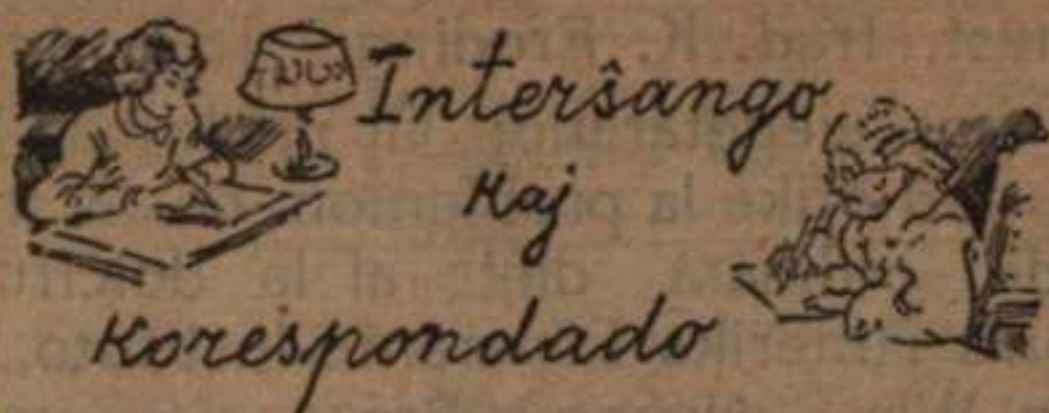
Aa (а), Bb (б), Cc (ц), Ĉĉ (ч), Dd (д), Ee (е), Ff (ф), Gg (г), Ĝĝ (дж), Hh (х леко), Ĥĥ (х), Ii (и), Jj (й), Ĵĵ (ж), Kk (к), Ll (л), Mm (м), Nn (н), Oo (о), Pp (п), Rr (р), Ss (с) Ŝŝ (ш) Tt (т), Uu (у), Ŭŭ (у кратко), Vv (в), Zz (з).

2. Произношение — Elpragolado

Всички букви се произнасятъ както сж написани. Буквата *h* се произнася съвсемъ леко, а *ĥ* кратко, както напр. у въ думитѣ кауза, пауза, клауза, Бауеръ и пр.

Ударението всѣкога пада на предпоследния слогъ на думата, като полугласнитѣ *j* и *ĥ* сами не образуватъ слога.

Al. Ak-vo. A-di-aŭ. Ba-lo. Bir-do. Cel-o. Ci-tro-no, Ĉar. Ĉar-ma. Ĉi-am. Dentoj. De-ve-no. Di-o. Di-i-no. E-fek-to. Eŭ-ro-po. Fa-ci-la. Fe-li-ĉa. Gla-di-lo. Granda. Ĝar-de-no. Ĝen-dar-mo. Ha-ro. He-ro-o. Ho-ro. Ho-le-ro. I-am. I-de-a-lo. Jurgi-sto. Jus. Ĵa-lu-za. Ĵur-na-lo. Komerc-o. Kra-jo-no. La. Lam-po. Li-bro. Majo. Me-d-iloj. Ne-ni-u. Nep-re. Na-tu-ra. O-le-o. O-ku-pi. Pa-r-ilo. Ple-na. Re-formoj. Sa-ta-no. Su-no. Ŝa-lo. Ŝul-doj. Te-a-tro. Te-nu. Tri-a. Un-go. Unu-a. Val-so. Ve-ra. Vi-no. Ze-ni-to. Zo-o-lo-gi-o.
(следва)

BULGARA ESPERANTISTO publikigos vian anonceton je favora prezo de 1 respondkupono.

Mallongigoj: L = letero; PK = poŝtkarto; Pl = poŝtkarto ilustrita; bfl = poŝtmarko sur bildflanko; Gaz = gazeto; k. ĉ. l. = kun ĉiuj landoj; c. r. = certe respondos.

Joas Manuel dos Santos, 17-jara studento, strato José Relvas, 72., k. ĉ. l., ĉ. r.

Miloš Teravač, Stari Bečey (Jugoslavio), 21-jara fraŭlo, kun fraŭlinoj, Pl, L. S-ro J. Gascon, Tundidores 4. Valencia (Hispanio), Pl, k. ĉ. l.

Harry Nilsson, Norrgatan 26, Valdemarsvik, Svedio, k. ĉ. l.

S-ro Walter Weber, Erfurt, Kirchbochstr. 22, Germanujo, P. K., L. k. ĉ. l.

José Candido, rua do Genethas, 7-10, Lisboa, Portugalio, k. ĉ. l. P. K., L.

Есперантско книжнина

Mia amiko, есперантска читанка, съчинения отъ Заменхофъ, Гоголь, Кабе, Тагоре, Абдуль Баха и др. 12.—лв.

Ĥinago, разказъ отъ Дж. Лондонъ 15.—лв.

Dioupirogĉiuj, отъ Л. Толстой 4.—лв.

Signalo, разказъ отъ Garŝin 12.—лв.

Blanka Signo, poemo de Balmont 12.—лв.

Vivo de Zamenhof, de Edmond Privat, подвързана 125.—лв.

Pro kio? криминаленъ романъ отъ Argus 88.—лв.

Kiel akribonan stilon? 3.—лв.

El Komedioj de Zamenhof 14.—лв.

Japanaj rakontoj 28.—лв.

Bulgaraj rakontoj de Iv. Vazov 14.—лв.

Ekzercaro de Zamenhof 14.—лв.

Книгитѣ се изпращатъ следъ получаване стойността имъ. Пощенски разносни наши. Наложень платежъ не се изпраща. Искайте каталога!

СТ. М. ХИТРОВЪ — В.-ТЪРНОВО